

25 let Česka v NATO

**„Pro zajištění obrany České republiky je klíčová účast
v systému kolektivní obrany NATO – jediné organizace, která
je reálně připravena a schopna bránit území, svrchovanost
a územní celistvost svých členů.“**

Bezpečnostní strategie České republiky 2023

Česká cesta do NATO

(1949–1991)

1949

NATO (= Organizace Severoatlantické smlouvy, též zkráceně jenom Aliance) bylo **založeno 4. dubna 1949** jako organizace kolektivní obrany v reakci na komunistické převraty provedené pod kontrolou Sovětského svazu ve státech střední a východní Evropy.

1955

V době studené války bylo Československo členem Varšavské smlouvy (**založena 14. května 1955**) – vojenské organizace plně ovládané Sovětským svazem.

1989
—
1991

Prodemokratické revoluce v evropských zemích komunistického bloku (1989), odtržení pobaltských zemí od Sovětského svazu (1990) a jeho rozpad a zánik (26. prosince 1991), společně se zánikem Varšavské smlouvy (1. července 1991) a vypuknutím války v bývalé Jugoslávii (1991), vytvořily zcela nové bezpečnostní prostředí, na které musela reagovat také Aliance.

Úvahy o členství Československa v NATO se začaly objevovat již krátce po sametové revoluci. Jakmile zanikla Varšavská smlouva a Aliance definovala svou novou roli v post-bipolárním světě, byly zahájeny diskuse o variantách její spolupráce se státy střední a východní Evropy, včetně Československa/Česka.

V listopadu 1990 získala tehdejší Česká a Slovenská Federativní Republika (ČSFR), společně s dalšími zeměmi střední a východní Evropy, status přidruženého delegáta v rámci Parlamentního shromáždění NATO.

V únoru 1991 navštívil sídlo NATO ministr zahraničních věcí Jiří Dientsbier a v březnu pak prezident Václav Havel. Ten se tak stal první hlavou postkomunistického státu, která Alianci navštívila.

Vztyčení české vlajky v Bruselu 16. března 1999
Foto: NATO

Česká cesta do NATO

(1994–2002)

1994

Česko se v roce 1994 stalo členem tzv. Partnerství pro mír (PfP), platformy určené pro rozvoj bilaterální spolupráce mezi NATO a nečlenskými zeměmi (především bývalých států Varšavské smlouvy a Sovětského svazu).

1997

8. července 1997 bylo na summitu NATO v Madridu rozhodnuto o rozšíření Aliance o Česko, Maďarsko a Polsko. 16. prosince 1997 pak ministři zahraničních věcí Aliance podepsali odpovídající Protokoly o vstupu těchto tří středoevropských zemí do NATO.

1998

O přistoupení Česka do NATO v dubnu 1998 rozhodly svým hlasováním obě komory Parlamentu České republiky. Paralelně proběhly nezbytné ratifikace tohoto kroku ve všech dosavadních členských zemích NATO.

Václav Havel s americkým prezidentem Bilem Clintonem na Washingtonském summitu.

1999

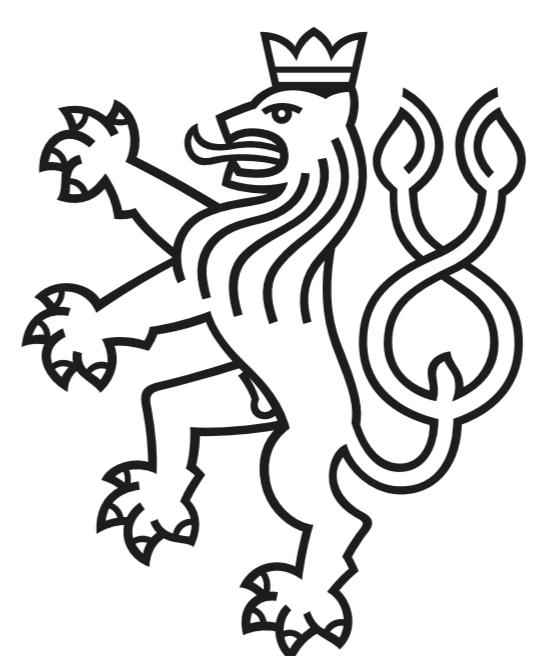
Protokol o přistoupení ČR do NATO podepsal prezident Havel 26. února 1999 v Trůnním sále Pražského hradu. 12. března 1999 se Česko stalo oficiálně členem Severoatlantické aliance (společně s Polskem a Maďarskem).

Více:

2002

Vstup Česka, Maďarska a Polska a jejich úspěšná integrace do Aliance a jejich politik a struktur pomohl otevřít dveře dalším státům střední, východní a jiho-východní Evropy. Již v roce 2002 Praha hostila summit NATO, na kterém bylo rozhodnuto o dalším rozšíření Aliance. 29. března 2004 se pak staly členy NATO Estonsko, Litva, Lotyšsko, Slovensko, Slovinsko, Bulharsko a Rumunsko.

Proč je naše členství důležité?

25 let v NATO...

... jsme součástí společenství sdílených zájmů a hodnot, jimiž jsou demokracie, svoboda jednotlivce a právní stát

... jsme slyšet a účastníme se důležitých rozhodovacích procesů

... se účastníme výměny důležitých zpravodajských informací

... jsme jednou z nejbezpečnějších zemí na světě

... prohlubuje vzájemné vztahy Česka s ostatními spojenci

... jsme součástí nejúspěšnější a nejefektivnější obranné aliance v historii

... posilujeme mezinárodní prestiž Česka. Jsme spojencem, na kterého se mohou ostatní státy skutečně spolehnout

... zvyšujeme naši odolnost i vůči nevojenským hrozbám

... přineslo našim ozbrojeným silám bezprecedentní příležitosti. Přístup k nejlepšímu know-how, zkušenostem, operačním postupům a společnému výcviku s nejvyspělejšími armádami světa

... mají české firmy možnost ucházet se o zakázky NATO a spolupracovat ve vývojové i výrobní oblasti na společných zbrojních programech

... spolurozhodujeme o klíčových otázkách evropské a světové bezpečnosti

... máme nejpevnější bezpečnostní ukotvení v historii

... a mnohem více

Proč je naše členství důležité

„Každý ví,
že společně jsme
silnější. NATO je záruka
bezpečí pro náš stát.“

Matyáš, 18 let,
Brno

„Válka na Ukrajině
nám ukázala, že
potřebujeme silná
partnerství a společně
jsme silnější. Není žádná
lepší alternativa.“

Jindřich, 60 let,
Brno

„My potřebujeme
NATO a NATO zase nás.
Jen tak se můžeme
v období krize vypořádat
se společnými hrozbami
a nebezpečím.“

Lucie, 47 let,
Kozlovice

„Chci, žít v bezpečné
zemí. Bez strachu.
Myslím, že i díky členství
v NATO je to možné.“

Filip, 18 let,
Brno

„Spolupráce s NATO
je základním fundamentem
naší bezpečnosti a obrany.
Je naší nejhlbší jistotou,
pokud by v případě potřeby
došlo k naplnění všech
článků. Máme své historické
zkušenosti.“

Jaroslav, 60 let,
Sedlčany

Co o nás říkají naši spojenci?

Zástupce generálního tajemníka
NATO (2012-2016)
Alexander Vershbow

„Oceňuji vše, co Česká republika nadále dělá na podporu naší kolektivní obrany. Již dříve jsem zmínil vaše četné příspěvky – k našim CBRN schopnostem, Afghánistánu, silám rychlé reakce NATO.“

Americký ministr obrany
Lloyd J. Austin III

„Česko je životně důležitým spojencem NATO.“

Americká ministryně zahraničních věcí (1997-2001)
Madeleine Albrightová

„12. březen 1999 se zapíše do historie jako den, kdy národy Maďarska, České republiky a Polska vkročily otevřenými dveřmi do NATO a zaujaly svá právoplatná místa v jeho výborech. Tímto vašim národům sděluji, že slib daný presidentem Clintonem, je nyní splněn. Již nikdy nebude váš osud vhozen jako pokerový žeton na hrací stůl. Ať již budete pomáhat při revizi strategické koncepce Aliance, nebo budete zapojeni do partnerství NATO s Ruskem, slib „nic o vás bez vás“ je nyní formalizován. Jste skutečnými spojenci, jste skutečně doma.“

Generální tajemník NATO
Jens Stoltenberg

„Česko přispívá k naší společné bezpečnosti. V reakci na brutální ruskou agresi jste se zasadili o ochranu ostatních spojenců NATO a o podporu Ukrajiny.“

Předseda Vojenského výboru NATO
admirál Rob Bauer

„Česko je silným spojencem v rámci naší Aliance a pracuje na dalším posilování své vlastní obrany. Zároveň zajišťuje bezpečnost za svými hranicemi. To pomáhá NATO zajišťovat ochranu a obranu euroatlantického prostoru.“

V NATO jsme vidět i slyšet

Každý den Češi v Alianci – diplomaté i vojáci – pracují na tom, abychom byli v bezpečí, a budují naše dobré jméno v Alianci.

Zde jsou některé z jejich příběhů:

David Konecký

Pracuje na MZV ČR jako kariérní diplomat od roku 2002 a dlouhodobě se věnuje tématům evropské a euroatlantické bezpečnosti. Od října 2023 zastává funkci vrchního ředitele Sekce bezpečnostní a multilaterální a od března 2018 je zahraničněpolitickým ředitelem MZV ČR. Dříve působil také jako český velvyslanec při Politickém a bezpečnostním výboru EU v Bruselu, ředitel Odboru společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU v Praze a vedoucí politické sekce Stálé delegace ČR při NATO. Vystudoval mezinárodní politiku a vztahy na Vysoké škole ekonomické a Univerzitě Karlově.

**Prezident ČR
Petr Pavel**

Prezident Petr Pavel působil v letech 2015 až 2018 jako předseda Vojenského výboru NATO, stal se tak nejvýše postaveným Čechem v historii Aliance. Před tím, od roku 2012 do roku 2015, byl náčelníkem Generálního štábu Armády České republiky. V roce 2022 oznámil kandidaturu na prezidenta a v lednu roku 2023 zvítězil v prezidentských volbách, stal se tak čtvrtým prezidentem České republiky.

Tatjana Jakšičová

Je od září 2020 zástupkyní stálého představitele ČR při NATO. Je zároveň i diplomatkou na Ministerstvu zahraničních věcí. Již více než 15 let se její kariéra zaměřuje na bezpečnostní politiku, jak v transatlantickém, tak i evropském kontextu. Řadu let působila v mezinárodních strukturách NATO a EU. Vystudovala Mezinárodní teritoriální studia na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze.

Jana Matějková

Jana Matějková působí jako obranná poradkyně na Stálé delegaci ČR při NATO v Bruselu od září 2022. Už během studií mezinárodních vztahů a diplomacie na univerzitě v nizozemském Leidenu absolvovala stáž na Stálé misi ČR při OSN v New Yorku, byla to ale stáž po ukončení studií na vrchním velitelství spojeneckých sil NATO v belgickém Mons, která rozhodla, že obrana je tou správnou cestou. Působila v Evropské obranné agentuře v Bruselu, kde se podílela na zavádění systému projektového řízení. Od roku 2017 se na Ministerstvu obrany věnuje obranné politice, krizovému řízení a plánování obrany státu.

Sandra Balátková

Byla vyslána do Operační divize v NATO HQ Ministerstvem obrany dne 1. února 2023. Oblasti obrany a bezpečnosti se věnuje od roku 2018, kdy ukončila magisterské vzdělání. V letech 2018 až 2021 pracovala v mezinárodním štábě NATO na rozvoji obranných schopností. Před svým vysláním vedla kancelář vrchního ředitele sekce obranné politiky a strategie na Ministerstvu obrany.

David Konecký

Jana Matějková

Tatjana Jakšičová

Sandra Balátková

Důležité odkazy

Politická rovina NATO

Ministerstvo
zahraničních věcí
– o NATO

O NATO v českém jazyce

Portál informačního centra
Natoaktual.cz

Ministerstvo obrany,
Armáda České republiky

Kariéra v NATO

